سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	تعداد صفحه: **۳**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**	رشته : **کلیّه رشته ها**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۱۰/۱۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) قلمرو زبانی (۷نمره)	
۱	**معنی واژه‌های مشخّص شده را بنویسید.** **الف)هر نفسی که فرو می رود ممدّ حیات است.** ب) **در نفیرم مرد و زن نالیده اند.** **ج) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفهٔ شعر خود می‌گرداند.** د)**شیرمردی باید این ره را شگرف**	۱
۲	**برای واژهٔ «حزین» یک مترادف و یک متضاد بنویسید.**	۰/۵
۳	**با توجّه به معنی، واژهٔ درست را انتخاب کنید.** **الف) برای انتخاب راهبر و پیشوا قرعه زدند، ..... را قرعه به نام هدهد افتاد. (غذا – قضا)** **ب) داشتم می‌گفتم آن شب نیز / ..... سرمای دی بیدادها می‌کرد (سورت – صورت)**	۰/۵
۴	**در عبارت‌های زیراملای چهار واژه، نادرست است. درست هریک را بنویسید.** **الف)سیاوش چنین گفت کای شهریار که دوزخ مرا زین سخن گشت خار** **ب) دیروز یک دست از لباس‌های نودوز خود را به انظمام مایَحتوی از خانه بیرون انداخته ام.** **ج)آن باغ پر از گل‌های رنگین شعر و خیال و الهام، در صموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد.** **د)از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، به مار قاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه بردند.**	۱
۵	**کاربرد نشانهٔ « ان» در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟** **الف) بامدادان ب) سحرگاهان ج) خاوران د) بهاران**	۰/۲۵
۶	**با توجّه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.** **گفت: «نزدیک است والی را سرای، آن‌جا شویم» گفت:« والی از کجا در خانهٔ خمّار نیست؟»** **الف) کارکرد «را» چیست؟ ب) با توجّه به معنا، کدام فعل اسنادی است؟**	۰/۵
۷	**در نوشتهٔ زیر، یک پیوند وابسته‌ساز و یک پیوند هم‌پایه‌ساز مشخّص کنید.** **«می‌خواهم بدانجا روم که خداوند آن را سرحدّ دنیای خلقت قرارداده است و دیگر در آن ذی‌حیاتی نفس نمی‌کشد.»**	۰/۵
۸	**در بیت زیر، ترکیب های اضافی را پیدا کنید و بنویسید.** **« زین بی خردان سفله بستان دادِ دلِ مردمِ خردمند»**	۰/۵
۹	**در هریک از نمونه های زیر، کدام واژه حذف شده است؟ نوع حذف را بنویسید.** **الف) چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن؟** **ب) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت، به جانت سوگند**	۱
۱۰	**نقش دستوری واژه های مشخّص شده را بنویسید.** **الف) عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند.** **ب) سرانجام گفت ایمن از هردوان نگردد مرا دل، نه روشن روان** **ج) تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر، چهر دل‌بند**	۰/۷۵

ادامهٔ سوالات در صفحهٔ دوم

سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	تعداد صفحه: **۳**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**	رشته : **کلیّه رشته ها**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۱۰/۱۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۱	با توجّه به گروه های اسمی زیر، جدول را کامل کنید. الف)برجسته‌ترین شاگرد حوزهٔ ادبیات ب) قلب آن کویر صفتِ مضافٌ الیه | مضافٌ الیهِ مضافٌ الیه	۰/۵
	ب)قلمرو ادبی (۵ نمره)	
۱۲	مفهوم هریک از کنایه‌های مشخّص شده را بنویسید. الف) می‌خواهم امروز نشان بدهی که چند مَرده حلّاجی. ب) هرکه بی‌روزی است، روزش دیر شد	۰/۵
۱۳	مفهوم نمادین واژه‌های مشخّص شده را بنویسید. الف) آن‌جا در آن برزخ سرد، در کوچه های غم و درد غیر ازشب آیا چه می‌دید چشمان تار من و تو؟ ب) بشنو این نی چون شکایت می‌کند از جدایی ها حکایت می‌کند	۰/۵
۱۴	با توجّه به ابیات «تا وارهی از دَم ستوران وین مردم نحسِ دیومانند، با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند»، الف) شیرسپهر استعاره از چیست؟ ب) مفهوم کلّی دوبیت، خلق کدام آرایه را به یاد می‌آورد؟	۰/۵
۱۵	آرایهٔ مشترک ابیات زیر را بنویسید. *شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی آشنایان را در ایّام پریشانی بپرس *محرم این هوش جز بی‌هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۲۵
۱۶	در تشبیه به کار رفته در سرودهٔ زیر، مشبّه و مشبّهٌ به را مشخّص کنید. «آن خداوند و سوار رخش بی مانند/آن که هرگز – چون کلید گنج مروارید– گم نمی شد از لبش لبخند»	۰/۵
۱۷	در بیت زیر، کدام واژه کاربرد مجازی دارد؟ مفهوم آن را بنویسید. «سراسر همه دشت بریان شدند برآن چهر خندانش گریان شدند»	۰/۵
۱۸	با توجّه به نوشتهٔ زیر، در کدام یک از ترکیب های مشخّص شده، آرایهٔ استعاره وجود دارد؟ «آن شب نیز ماه با تلألؤ پرشکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند.»	۰/۲۵
۱۹	ابیات زیر را با توجّه به بخش‌های «شعرخوانی» کتاب کامل کنید. الف) آیینهٔ نگاهت پیوند صبح و ساحل ..... ب) وجه خدا اگر شودت منظر نظر ..... ج) شاهد نیاز نیست که در محضر آورند ..... د) تنیده یاد تو در تار و پودم، میهن ای میهن!	۲
	ج)قلمرو فکری (۸نمره)	
۲۰	در بیت «جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بِدَر آن جامه که ننگِ تن و کم از کفن است»، شاعر به چه مضمونی تاکید دارد؟	۰/۵

ادامهٔ سوالات در صفحهٔ سوم

سؤالات امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	تعداد صفحه: **۳**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**	رشته : **کلیّه رشته ها**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۱۰/۱۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۲۱	مفهوم مشترک دو بیت زیر را بنویسید. *راستی خاتم فیروزهٔ بواسحـــاقی خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود *کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند کی بود؟ کجـــا بود؟ کی‌اش نام نهـادند؟	۰/۵
۲۲	با توجّه به سرودهٔ « بخند؛ زیرا خندهٔ تو برای دستان من شمشیری است آخته»، منظور از «شمشیر آخته» چیست؟	۰/۵
۲۳	هریک از ابیات زیر، یادآور کدام یک از هفت وادی در سرودهٔ عطّار است؟(نام وادی را بنویسید.) الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا هر که فانی شد زخود، مردانه ای است ب) روی هـا چون زین بیـابان درکننـد جملـــه سـر از یک گریبان برکنند	۰/۵
۲۴	با توجّه به بیت «ای مـادر سرسـپید بشـنو/ ایـن پنـد سـیاه‌بخـت فرزنـد»، منظـور شـاعر از«مادرسرسـپید» و «فرزند سیاه‌بخت» چیست؟	۰/۵
۲۵	با توجّه به عبارت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. « محبّت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. عشق خاص‌تر از محبّت است و محبّت خاص‌تر از معرفت است. به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبّت دوپایهٔ نردبان نسازد.» الف) سهروردی شرط دست‌یابی به عالم عشق را چه می‌داند؟ ب) نهایت محبّت چه نام دارد؟	۰/۵
۲۶	با توجّه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «یکی تازی‌ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه» الف)منظور از تازیِ سیاه چیست؟ ب)مفهوم مصراع دوم را بنویسید.	۰/۵
۲۷	شکسپیر در بند زیر چه ویژگی‌هایی را برای عشق جاودانی برمی‌شمارد؟ «این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می بیند /و نه توجّهی به گرد و غبار و جراحات پیری دارد/»	۰/۵
معنی و مفهوم هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.		
۲۸	نان را از من بگیر اگر می‌خواهی/ هوا را از من بگیر، اما/ خنده ات را نه	۰/۵
۲۹	در دفتـــر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب‌قلم نداشت	۰/۷۵
۳۰	چنیـــن است سوگند چرخ بلند کـــه بر بی‌گنـاهان نیـــاید گزنـــد	۰/۵
۳۱	آن که او را شناسد، دوری او را تحمّل نتواندکرد و آن که بدو رو آرد، بدو نتواند رسید.	۰/۵
۳۲	شش دانگ حواسم پیش مصطفی است که نکند بوی غاز چنان مستش کند که دامنش از دست برود.	۰/۵
۳۳	پردهٔناموسِ بندگان به گناهِ فاحش ندرد و وظیفهٔ روزی به خطایِ مُنکَر نبُرد.	۱/۲۵
	«موفق باشید» جمع نمرات	۲۰

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.aee.medu.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	تعداد صفحه: **۲**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۱۰/ ۱۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی **http://aee.medu.ir**	

ردیف	پاسخ ها	نمره
	همکاران گرامی، خدا قوت، لطفا به پاسخ های درست مشابه نمره اختصاص دهید.	
	الف)قلمرو زبانی (۷نمره)	
۱	الف) مددکننده، یاری رساننده، ص ۱۲ ؛ ب) فریاد و زاری به صدای بلند،ص ۴۶ ؛ ج) کتاب، ص ۱۵۵ ؛ د) قوی، نیرومند،ص ۱۲۰ ؛ هر مورد۰/۲۵	۱
۲	مترادف: غم انگیز، ۰/۲۵ ، متضاد: شاد، ۰/۲۵ ، ص ۹۰	۰/۵
۳	الف) قضا،۰/۲۵، ص۱۲۲ ب) سورت، ۰/۲۵ ، ص۱۰۹	۰/۵
۴	الف) خوار، ۰/۲۵ ، ص۱۰۱ ؛ ب) انضمام، ۰/۲۵، ص۱۴۰ ؛ ج) سموم، ۰/۲۵، ص۷۳ ؛ د) غاشیه، ۰/۲۵ص۶۲	۱
۵	ج) خاوران، ص ۱۵۲	۰/۲۵
۶	الف) رای فک اضافه یا کسرهٔ اضافه، ۰/۲۵ ؛ ب) است، ۰/۲۵ ، ص۱۹	۰/۵
۷	وابسته ساز: که،۰/۲۵ ؛ هم پایه ساز : و ،۰/۲۵ ، ص ۱۵۴	۰/۵
۸	دادِ دل، ۰/۲۵ ، دلِ مردم، ۰/۲۵ ، ص ۳۵	۰/۵
۹	الف) مانده است، ۰/۲۵ ، لفظی، ۰/۲۵ ، ص ؛۱۵۵ ب) می خورم(بعد از سوگند)،۰/۲۵ ، معنوی، ۰/۲۵ ، ص ۳۵ (اگر به حذف نهاد، تو، در مصراع اول، به قرینهٔ لفظی هم اشاره شود، نمره تعلق می گیرد.)	۱
۱۰	الف) دل: مفعول، ۰/۲۵، ص ۵۴ ؛ ب) ایمن: مسند، ۰/۲۵، ص۱۰۵ ؛ ج) ت: مضافٌ الیه، ۰/۲۵، ص۳۴	۰/۷۵
۱۱	صفت مضافٌ الیه: آن، ۰/۲۵ ، ص ۷۵؛ مضافٌ الیه مضافٌ الیه: ادبیات ،۰/۲۵، ص ۶۶	۰/۵
	ب)قلمرو ادبی (۵نمره)	
۱۲	الف) میزان قدرت و توانایی،۰/۲۵، ص۱۴۲ ؛ ب) عمرش تباه شد. ۰/۲۵، ص۴۷	۰/۵
۱۳	الف) دوران حکومت شاهنشاهی (قبل از انقلاب)، ۰/۲۵، ص۸۴ ؛ ب) انسان کامل، عارف یا خود مولانا، ۰/۲۵ ،ص ۴۶	۰/۵
۱۴	الف) خورشید (آفتاب)، ۰/۲۵ ب) حسن تعلیل، ۰/۲۵ ص ۳۴	۰/۵
۱۵	اسلوب معادله، ص ۴۹	۰/۲۵
۱۶	مشبه: لبخند، ۰/۲۵ ؛ مشبه به : کلید گنج مروارید یا کلید، ۰/۲۵ ، ص ۱۱۲	۰/۵
۱۷	دشت : مردم، ۰/۵، ص ۱۰۳	۰/۵
۱۸	گلهای الماس (استعاره یا مجاز از ستارگان)، ص ۷۳	۰/۲۵
۱۹	الف)لبخند گاه گاهت، صبح ستاره باران، ۰/۵ ، ص ۵۷ ب)زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی،۰/۵، ص ۲۳ ؛ ج)در دادگاه عشق رگ گردنت گواه،۰/۵ ، ص ۹۷ د) بود لبریز از عشقت وجودم؛ میهن ای میهن!،۰/۵، ص ۱۱۷	۲
	ج)قلمرو فکری (۸نمره)	
۲۰	میهن دوستی یا جانفشانی در راه وطن، وطن پرستی ،۰/۵ ، ص۲۶	۰/۵
۲۱	ناپایداری قدرت ، ۰/۵ ، ص ۶۸	۰/۵
۲۲	شمشیر برکشیده و آماده برای دفاع یا حمله،۰/۵ ، ص۱۵۰	۰/۵
۲۳	الف) فنا(وادی هفتم) ،۰/۲۵ ،ص۱۲۴ ؛ ب) توحید(وادی پنجم)،۰/۲۵ ، ص ۱۲۳	۰/۵
۲۴	مادر سرسپید: دماوند، ۰/۲۵ ، فرزند سیاه بخت : شاعر ۰/۲۵، ص ۳۵	۰/۵
	ادامه راهنما در صفحه دو	

www.konoon.ir

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	تعداد صفحه: **۲**	ساعت شروع: **۱۰ صبح**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۳۹۸/۱۰/ ۱۷**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در **نوبت دی** ماه سال **۱۳۹۸**		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی **http://aee.medu.ir**	

۲۵	الف) ساختن دو نردبان از معرفت و محبت، ۰/۲۵، ؛ ب) عشق، ۰/۲۵ ، ص ۵۲	۰/۵
۲۶	الف) اسب سیاوش، ۰/۲۵ ؛ ب) به سرعت تاختن و گرد و خاک زیاد ، ۰/۲۵ ، ص ۱۰۳	۰/۵
۲۷	معشوق را همواره جوان می بیند۰/۲۵ پیری برای عشق جاودانی مهم نیست، ۰/۲۵ ، ص ۱۵۶	۰/۵
۲۸	اگر غذا و هوا (خوردن و نفس کشیدن) را از من بگیری مهم نیست ۰/۲۵؛ شادی و خنده ات را از من نگیر. ۰/۲۵ ، ص ۱۵۰	۰/۵
۲۹	در گذر روزگار،۰/۲۵ ملتی که نویسنده و شاعر نداشته باشد ۰/۲۵، فراموش می شود.۰/۲۵ ، ص ۲۷	۰/۷۵
۳۰	آسمان (سرنوشت) سوگند خورده است۰/۲۵ که به بی گناهان آسیبی نمی رسد.۰/۲۵ ص۱۰۰	۰/۵
۳۱	کسی که سیمرغ(خداوند) را بشناسد، نمی تواند دوری از او راتحمل کند ۰/۲۵و کسی که به او رو بیاورد، نمی تواند به او دست یابد.۰/۲۵، ص ۱۲۱	۰/۵
۳۲	همهٔ حواسم به مصطفی است۰/۲۵ که با بوی غاز از خود بی خود نشود و اختیارش را از دست ندهد.۰/۲۵، ص۱۳۷	۰/۵
۳۳	خداوند آبروی بندگان را به خاطر گناه آشکار نمی برد۰/۵ و روزی مقدّر کسی (۰/۲۵)را به خاطر خطای زشت(۰/۲۵) قطع نمی کند ۰/۲۵، ص ۱۲	۱/۲۵

موفق باشید .